

Agnieszka Szplit

Rozwijanie kompetencji komunikacyjnej dzieci w ćwiczeniach z luką informacyjną

Studia Pedagogiczne. Problemy Społeczne, Edukacyjne i Artystyczne 20, 101-112

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Rozwijanie kompetencji komunikacyjnej dzieci w ćwiczeniach z luką informacyjną

Stimulation of children communicative competence by means of the information gap activities

Termin „kompetencja komunikacyjna” potocznie oznacza zdolność do odpowiedniego zachowania się językowego. Twórcą naukowej definicji jest amerykański socjolingwista D. Hymes, który określił ją jako¹ zdolność wybierania odpowiednich środków językowych wraz z umiejętnością uwzględniania sytuacji mówienia. Definicja ta wzbogaciła pierwotne założenia [Chomsky 1965], że jedynie wiedza strictly językowa stanowi o kompetencji. Kompetencja komunikacyjna to umiejętność wypowiadania się i przekazania znaczenia w określonym kontekście i sytuacji.

Obecnie silnie podkreśla się, iż kompetencja komunikacyjna odnosi się nie tylko do wiedzy czy znajomości reguł (competence), ale także do wykonania językowego (performance). Jest to szczególnie istotne podczas planowania procesu dydaktycznego języka obcego w edukacji wczesnoszkolnej. Dzieci bowiem często nawet nie potrafią zrozumieć i świadomie używać reguł czy zasad gramatycznych, lecz mimo tego powinny nabyć określone umiejętności komunikacyjne. W kontekście nauczania języka obcego umiejętności komunikacyjne uczniów, rozumiane jako tworzenie wypowiedzi, dzieli się często w praktyce na dwa aspekty²:

1. Interakcję (spoken interaction), czyli umiejętność brania udziału w rozmowie lub dyskusji, wymagającej wymiany informacji i umiejętności podtrzymania rozmowy. Interakcja w grupie dziecięcej sprowadza się głównie do umiejętności zadawania pytań i odpowiadania na nie, do wymiany informacji.

¹ D. Hymes, *On Communicative Competence*, w: J. B. Pride, J. Homes, *Sociolinguistics*, Penguin, Harmondsworth 1973.

² *Common European Framework of References*, Cambridge University Press, 2001 s. 82.

2. Produkcję (spoken production), czyli umiejętność formułowania wypowiedzi, wywodu lub opisu. Od dzieci oczekuje się umiejętności wyprodukowania wypowiedzi w formie kontrolowanej, czyli wierszyka, opisu lub opowiadania historyjki.

Kształtowanie u dzieci umiejętności nawiązywania interakcji oraz swobodnego wypowiadania się w języku obcym jest zadaniem bardzo trudnym, o sukcesie bowiem decydują nie tylko działania nauczyciela i sposób organizowania procesu nauczania, ale również różnorodne czynniki społeczne (np. mentalność, status społeczny dzieci), pragmatyczne (np. tematyka rozmowy) oraz indywidualne (w tym oczywiście wiek, płeć i inteligencja)³.

Nowa podstawa programowa kładzie nacisk na rozwijanie kompetencji kluczowych, do których zalicza się m.in. umiejętność komunikacji. Kompetencje kluczowe przekładają się na umiejętności podstawowe, które powinny być rozwijane również na lekcjach języka obcego. Umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i języku obcym jest jednym z celów dydaktycznych edukacji wczesnoszkolnej. Wyniki badań empirycznych, przeprowadzanych w różnych krajach Europy, dotyczących rozwoju sprawności mówienia we wczesnej edukacji językowej, wskazują na wyraźne tendencje⁴:

1. Na etapie imitacji językowej – u dzieci bardzo dobra jest zwykle wymowa, intonacja i płynność wypowiedzi,
2. Na etapie produkcji językowej:
  - a. wypowiedzi są spontaniczne, poprawne pragmatycznie, jedno-, dwu- lub trzywyrazowe,
  - b. pojawia się dużo mieszanek językowych w zakresie leksyki.

Wnioskiem ogólnym jest również stwierdzenie, że sprawności produktywne (mówienie i pisanie) są u dzieci gorzej rozwinięte niż receptywne (słuchanie i czytanie). Oznacza to konieczność nasilenia działań dydaktycznych zmierzających do wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych.

Koncepcja kształcenia w zakresie języka obcego w szkole podstawowej opiera się na założeniu, że rozwój dziecięcej mowy ma silny związek z pragmatycznymi aspektami funkcjonowania języka. Od wczesnego dzieciństwa potrzeba komunikowania się z najbliższym otoczeniem jest silnym bodźcem do rozwoju mowy. Relacje interpersonalne, podsycane potrzebami fizyczny-

---

³ A. Sopata, *Sprawność mówienia produktywnego we wczesnej edukacji językowej*, w: *Wczesnoszkolne nauczanie języków obcych*, red. D. Sikora-Banasik, CODN, Warszawa 2009, s. 103.

⁴ Za: tamże, s. 104.

mi i emocjonalnymi, stanowią podstawę rozwoju mowy u dzieci. Język jest bowiem środkiem komunikacji, służy do porozumiewania się między ludźmi. Tę funkcję nazywa się zwykle **komunikatywną** lub **informacyjną**, polega bowiem na zdolności języka do przekazywania językowej informacji od nadawcy do odbiorcy komunikatu. Jak wykazują badania, dzieci mają tak silną potrzebę komunikowania się ze światem i innymi ludźmi, że nawet braki kompetencji językowych (w ujęciu Chomskiego) nie zniechęcają ich do rozmowy i kontaktu. Shekan⁵ nazywa to zjawisko silnym „naciskiem komunikacyjnym”, który powoduje, że przy braku kompetencji językowych dzieci tworzą sobie mieszankę języków, zwykle na podstawie języka ojczystego. Silna potrzeba komunikowania się może być bardzo korzystnym bodźcem do rozwoju kompetencji komunikacyjnej dzieci na lekcjach języka angielskiego. Należy tylko odpowiednio skomponować ćwiczenia, tak aby dzieci odczuwały potrzebę prowadzenia rozmowy i nawiązania kontaktu z rówieśnikami lub nauczycielem w obcym języku.

Małe dzieci mają początkowo duże problemy ze swobodnym wypowiedzeniem się w języku obcym. Dlatego pierwszy kontakt z językiem obcym to osłuchanie się i nabycie umiejętności rozumienia. Trening komunikacyjny rozpoczyna się od powtarzania (w grupach i indywidualnie) oraz ćwiczeń w formie kontrolowanej, jak np. nauka wierszyków. Stopniowo można wprowadzać formy bardziej wymagające, takie jak: gry językowe czy odgrywanie scenek, wykorzystując podane dialogi. Swobodna komunikacja początkowo to jedynie powitanie czy pożegnanie oraz prosty język wykorzystywany do organizacji lekcji, np. zgłaszanie obecności. Stopniowo dzieci zachęca się do nawiązywania kontaktu z rówieśnikami w języku obcym. Lekcje języka obcego powinny być zorganizowane w taki sposób, aby dzieci były zmotywowane do wypowiedziania się i odczuwały, że posiadają jakąś wiedzę, którą mogą się podzielić. Aby dzieci odczuły sukces podczas wypowiedziania się, ćwiczenie musi mieć jasny i prosty do zrozumienia cel. Warto również, aby pojawiał się również jakiś zauważalny produkt, np. wypełniona tabelka czy ułożony obrazek.

W jednej z najpopularniejszych obecnie teorii nauczania języka obcego – w podejściu komunikacyjnym – silnie podkreśla się rolę naturalnej komunikacji. Jak podkreśla H. Komorowska: „w sytuacji codziennego porozumiewania się komunikacja [...] zachodzi wtedy, kiedy między rozmówcami istnieje róż-

---

⁵ P. Shekan, *A framework for the implementation of task-based instruction*, *Applied Linguistics* 1996, nr 17, s. 38–62.

nica poziomów informacji”⁶. Wspomniana różnica może dotyczyć faktów, emocji lub opinii interlokutorów. W celu symulowania autentycznej sytuacji komunikacyjnej w klasie szkolnej wprowadza się ćwiczenia wykorzystujące istnienie tzw. **luki informacyjnej**. Luka informacyjna polega na takim przekazaniu informacji uczniom, aby jeden z uczniów miał dostęp do informacji, których nie posiada inny uczeń i odwrotnie. W ten sposób następuje autentyczna wymiana informacji zbliżona do rzeczywistej sytuacji komunikacyjnej. Jest to konieczne, ponieważ w sytuacji klasowej standardowa komunikacja ma często charakter nienaturalny – nauczyciel zadaje pytania, na które odpowiedź jest i jemu i przynajmniej części uczniów dobrze znana. Edukacja językowa w szkole wymaga bowiem pytań o znane wszystkim ilustracje, fakty czy opinie. Dbłość o formę wymusza na nauczycielu taki właśnie sposób prowadzenia rozmów, choć, biorąc pod uwagę aspekt naturalności zachowań komunikacyjnych, sytuacja ta ma wiele niedostatków. Ćwiczenia z luką informacyjną stanowią próbę zapewnienia autentyczności i naturalności komunikacji, choć konieczność uzyskania informacji wcale nie wynika z prawdziwej potrzeby, lecz jest wymagana w instrukcji do zadania. Częściowy brak informacji stanowi zatem bodziec pobudzający dzieci do nawiązania rozmowy, a „zapalenie luki” staje się ich celem.

M. Badecka-Kozikowska⁷ podaje, że cechami praktyki komunikacyjnej są: realizm języka sytuacji, odniesienie do doświadczeń ucznia (czyli personalizacja), kontakt twarzą w twarz, poleganie na wiedzy uczniów oraz dynamika interakcji wynikająca z pojawiającej się konieczności pracy w parach lub grupach. Poddając analizie ćwiczenia z luką informacyjną, można śmiało stwierdzić, że niemal wszystkie te warunki są w nich spełnione. Sytuacja, która jest odtwarzana na lekcjach języka obcego, jest związana z koniecznością nauczania konkretnych wyrażen i zwrotów, funkcjonujących w prawdziwym życiu. Ćwiczenia z luką w założeniu są formą pracy w parach lub małych grupach, a więc zapewniają również relacje twarzą w twarz. Problemатyczne jest zapewnienie personalizacji, rozmowy bowiem – oparte na autentycznych przeżyciach dzieci, prowadzone między kolegami, przyjaciółmi ze szkolnej ławki, a często i z podwórka – są być może i naturalne, ale nie zawierają elementów pobudzających ciekawość dzieci. Zadania komunikacyjne dla dzieci powinny zawierać elementy niepewności, fantazjowania czy wczuwania się w rolę innego człowieka.

---

⁶ H. Komorowska, *Metodyka nauczania języków obcych*, Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2005, s. 75.

⁷ M. Badecka-Kozikowska, *Siedem grzechów głównych nauczycieli języków obcych oraz jak je przekuć w metodyczne cnoty*, Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2008, s. 72.

A ćwiczenia z luką informacyjną ten warunek z pewnością mogą spełnić. Personalizacja może być jednak niekiedy zapewniona poprzez dodanie elementu pytania o samego rozmówcę, np. podczas przeprowadzania ankiety dotyczącej umiejętności uczniowie mogą dodatkowo spytać o nie i swojego rozmówcę.

Wprowadzenie luki informacyjnej jest w szczególności niezbędne w procesie edukacji językowej dzieci, ponieważ one same nie odczuwają potrzeby wykonywania żmudnych i „nudnych” ćwiczeń w celu nabrania umiejętności prowadzenia rozmowy w języku obcym. Stosowanie nudnych dryli w celu zapamiętania określonej formy może spowodować utratę zainteresowania lekcją, a w konsekwencji utratę motywacji do nauki języka obcego. Badania M. Donaldson⁸ dowodzą, że dzieci poszukują sensu i intencji we wszystkim, co mają wykonać. W umyśle dziecka pojawia się zawsze pytanie „po co?/dlaczego?” Trzeba więc dostarczyć mu powodów do rozmowy, nawet jeśli są to rzeczywiście pseudo-powody. Stąd konieczność nadania sensu ćwiczeniom komunikacyjnym prowadzonym na zajęciach języka obcego.

A. Sopata⁹, badając gotowość dzieci do produktywnego mówienia, zauważyła, że dzieci bardzo chętnie angażują się w zadania, które wymagają samodzielnego formułowania wypowiedzi. Dzieci wolą brać udział w zajęciach o charakterze produktywnym niż pracować z podręcznikiem. Wśród najciekawszych i najprzyjemniejszych lekcji większość dzieci wymieniała wcielanie się w role i prowadzenie rozmów, np. w sklepie. Zapewne bardzo istotnymi czynnikami, które spowodowały takie preferencje uczniów, były możliwości fantazjowania i odgrywania innych postaci oraz zaspokojenia potrzeby zabawy. Realizacja wszystkich wspomnianych elementów jest możliwa w ćwiczeniach z luką informacyjną, a wypowiedzi samych uczniów wyraźnie obrazują, jak interesująca jest taka forma pracy na lekcjach.

Dodatkową korzyścią, wynikającą z organizowania ćwiczeń z luką informacyjną, jest rozwijanie u dzieci umiejętności współpracy i poczucia współodpowiedzialności za osiągnięcie sukcesu. Ćwiczenia z luką informacyjną są bardzo praktyczne i ciekawe dla dzieci dzięki częstemu zastosowaniu elementów wizualnych. Dodatkowo stosunkowo łatwo je przygotować, niekiedy wystarczy tylko, aby dzieci narysowały sobie tabelkę. Istotne jest natomiast wdrożenie ich do samej wymiany informacji. Jeśli nauczyciel ma zamiar wykorzystać ćwiczenia

---

⁸ M. Donaldson, *Children's Minds*, Fontana, London 1978.

⁹ A. Sopata, *Sprawność mówienia produktywnego we wczesnej edukacji językowej*, w: *Wczesnoszkolne nauczanie języków obcych*, red. D. Sikora-Banasik, CODN, Warszawa 2009, s. 103.

z luką informacyjną, zanim uczniowie zaczną rozmawiać w parach, konieczne jest najpierw przećwiczenie zadania z całą klasą.

Poniżej znajduje się kilka przykładów ćwiczeń komunikacyjnych przeznaczonych dla dzieci, w których luka informacyjna pobudza uczniów do ćwiczeń językowych. W opisie każdego ćwiczenia podano komunikacyjny cel dydaktyczny.

1. Cel komunikacyjny: Uczeń potrafi wypowiadać pojedyncze zdania na temat ludzi i łączących ich relacji rodzinnych.

WHO IS WHO?

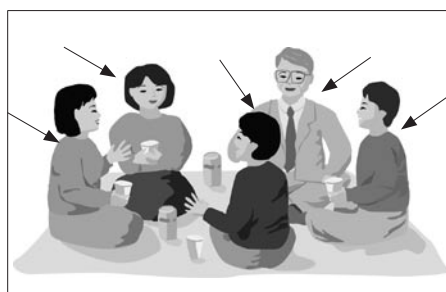
Ćwiczenie komunikacyjne poprzedzone jest pracą indywidualną, w formie czytania ze zrozumieniem. Zestaw dla jednego ucznia stanowi jeden obrazek do uzupełnienia (np. rodzina Adamsów) i jeden tekst przedstawiający drugą rodzinę (np. rodzinę Smithów). Po przeczytaniu swojego tekstu, uczniowie w trakcie rozmowy z partnerem w parze, wymieniają się uzyskanymi informacjami i nanoszą je na otrzymane zdjęcia. W celu wykonania ćwiczenia uczniowie zadają pytania o postacie na podstawie swojego obrazka i odpowiadają na zadawane pytania na podstawie przeczytanego tekstu. W zależności od poziomu kompetencji językowej uczniowie mogą nanosić na zdjęcia tylko imiona osób lub ich wiek, zawód, itd. Przykładowo:

THE ADAMS

Complete the names of the people

THE SMITHS

Complete the names of the people

2. Cel komunikacyjny: Uczeń potrafi zadawać proste pytania i odpowiadać na nie.

W zależności od poziomu kompetencji językowych pytania mogą dotyczyć codziennych potrzeb dziecka i bardzo dobrze mu znanych tematów.

Poniżej przedstawione zostały dwie wersje ćwiczenia komunikacyjnego z luką informacyjną, stworzone dla niższego i wyższego poziomu znajomości języka angielskiego.

CAN SHE...

Ćwiczenie wymaga uzupełnienia otrzymanych tabelki, w których gromadzi się informacje dotyczące kilku osób i ich umiejętności. Uczniowie w parach otrzymują dwie różne tabelki i muszą uzupełnić swoje braki, zadając partnerowi pytania wykorzystujące czasownik CAN (umieć) oraz kilka innych prostych czasowników. Odpowiedź na zadane pytanie jest krótka – TAK lub NIE. Po zakończeniu można porównać obie wersje.

Ćwiczenie to pozwala również na personalizację, ponieważ ostatnia kolumna wymaga uzyskania informacji od partnera. Pozwala ono ponadto na rozwijanie i innych umiejętności językowych, np. pisanie, uczniowie bowiem mogą podsumować uzyskane informacje, opisując co kto umie.

PUPIL A: Ask and answer. Complete the table.

	MONA	JACK	SUE	LISA	TOM	My friend
Use computers		NO		NO		
Read	NO		YES	NO	NO	
Speak English	NO	NO	NO		NO	
Drive a car	NO		NO	NO	YES	
Swim		YES		YES	NO	
Dance	YES	YES	NO		NO	

PUPIL B: Ask and answer. Complete the table.

	MONA	JACK	SUE	LISA	TOM	My friend
Use computers	YES		NO	NO	NO	
Read	NO	NO		NO	NO	
Speak English		NO	NO	YES		
Drive a car		NO		NO	YES	
Swim	NO	YES	YES		NO	
Dance	YES		NO	YES		

AT THE AIRPORT

Ćwiczenie wymaga wyobrażenia sobie sytuacji na lotnisku i uzupełnienia otrzymanych tabel, w których gromadzi się informacje dotyczące godzin lotów, oznaczeń linii lotniczych i numerów bramek. W ćwiczeniu tym wymagana jest znajomość alfabetu, liczebników i sposobu odczytywania godziny. Uczniowie w parze otrzymują dwie różne tabelki i muszą uzupełnić swoje braki, zadając partnerowi pytania według podanego wzoru.

A: *What time is the plane to ... ?*

B: *It's at .....*

A: *What is the gate number?*

B: *It's .....*

PUPIL A: *Ask and answer.*

Airline	Flight	Destination	Time	Gate
Aeromexico		Mexico		7
Midway	ML	New York	12.05	
TAP Portugal	TP	Lisbon		13
Polish LOT		Warsaw	12.20	8
Swiss	LX	Berlin		
Eastair	XZ	Oslo	12.45	14
Ryanair	FR	London	13.00	3

PUPIL B: *Ask and answer.*

Airline	Flight	Destination	Time	Gate
Aeromexico	AM	Mexico	12.00	
Midway	ML	New York		21
TAP Portugal	TP	Lisbon	12.10	13
Polish LOT	PL	Warsaw	12.20	
Swiss		Berlin	12.30	10
Eastair	XZ	Oslo		
Ryanair	FR	London	13.00	

3. Cel komunikacyjny: Uczeń potrafi zadawać partnerowi proste pytania o miejsce pracy i odpowiadać na nie.

WHERE DO THEY WORK?

Uczniowie w grupach otrzymują zestaw kart obrazkowych ilustrujących zawody oraz kilka pudełek z napisami – nazwami miejsc pracy. Celem ćwiczenia jest rozdzielenie otrzymanych kart na kilka grup, w zależności od miejsca,

w którym poszczególne osoby pracują. Każdy z uczniów losuje kartę obrazkową i – wykorzystując ją jako podpowiedź – zadaje kolegom pytanie o miejsce pracy. Po uzyskaniu odpowiedzi wkłada kartę do odpowiedniego pudełka. Po zakończeniu ćwiczenia uczniowie liczą, ile osób pracuje w określonym miejscu.

Przykładowo:

Propozycja nazw pudełek:

Wzór pytania

A: *Where does a politician work?*

4. Cel komunikacyjny: Uczeń umie prosić inne osoby o konkretne przedmioty i podawać im je.

AT THE CLOTHES SHOP

Zaproponowane ćwiczenie komunikacyjne może mieć bardzo atrakcyjną formę, dzięki możliwości wykorzystania prawdziwych przedmiotów (ubrań) i kopii pieniędzy. Dzieciom zostają przydzielone role sprzedających, którzy otrzymują ubrania i cennik, oraz kupujących, którym przekazuje się określoną sumę pieniędzy na zakupy. Po przećwiczeniu dialogu w sklepie, uczniowie odgrywają scenki w sklepie. Kupując wybrane przez siebie ubrania, muszą uzyskiwać potrzebne im informacje, np. cenę, kolor ubrania. Przykładowe pomoce wizualne:

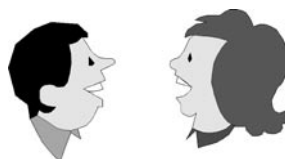

A: *Hello, can I help you?*

B: *Yes, please. How much are these trainers?*

A: *They're \$60.*

B: *Thank you.*

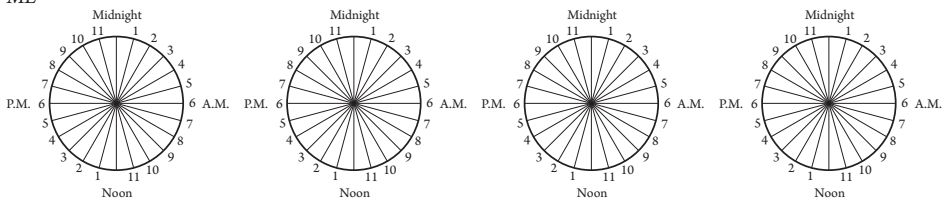
5. Cel komunikacyjny: Uczeń umie zadawać proste pytanie o godzinę i odpowiadać na nie.

WHAT'S THE TIME?

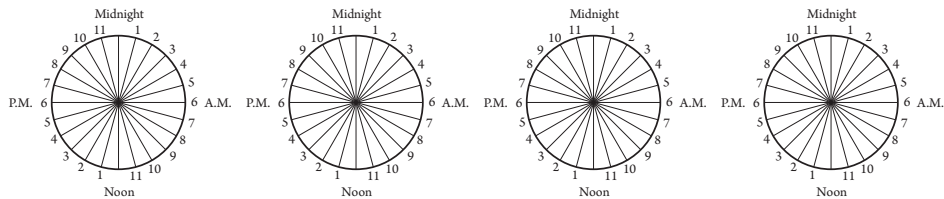
Uczniowie otrzymują schematy kilku zegarów, na których rysują wskazówki, zaznaczając dowolnie wybraną przez siebie godzinę. Po chwili w parach zadają sobie wzajemnie pytania o godzinę i odpowiadają na nie. Osoba pytająca zaznacza na wolnych zegarach czas, rysując wskazówki według informacji uzyskanej od partnera. Po zakończonym ćwiczeniu uczniowie mogą porównać swoje rysunki.

What's the time? Ask and draw

ME

MY FRIEND

6. Cel komunikacyjny: Uczeń potrafi wskazywać kierunki osobie poruszającej się po nieznanym mieście.

GIVING DIRECTIONS

W celu wykonania ćwiczenia nauczyciel musi przygotować dla każdej grupy zestaw składający się z kilku odbitek tego samego fragmentu mapy. Każdy z uczniów otrzymuje jedną kopię, na której zaznaczone są tylko niektóre miejsca oraz informację, gdzie się znajduje i miejsca, do których musi dojść. W sumie cała grupa powinna mieć opisane na mapie wszystkie miejsca i wszystkie budynki. Każdy uczeń musi znaleźć w klasie osobę, którą zapyta o poszukiwane miejsce i jeśli uzyska odpowiedź, zaznacza ją na mapie. Ćwiczenie kończy się, gdy na mapie opisane są wszystkie zaznaczone miejsca.

7. Cel komunikacyjny: Uczeń potrafi opisywać obrazek i dowiadywać się jakie są brakujące na nim elementy.

COMPLETE THE PICTURE

Dzieci otrzymują od nauczyciela dwa obrazki, z których każdy ma narysowane jedynie kilka elementów. Podczas rozmowy uczniowie mają za zadanie opisać swoje obrazki i zadawać pytania, dzięki którym uzyskają informację, co należy dorysować, aby obrazek był kompletny. Ćwiczenie to nadaje się do wykorzystania do nauczania niemal każdej tematyki, ponieważ podstawą jest dopasowany do niej obrazek. W razie potrzeby może również być wykorzystane jako tzw. ćwiczenie awaryjne, zagospodarowujące kilka minut pozostałe na lekcji. Dzieci mogą bowiem same narysować podstawę obrazka (np. zarys pokoju do urzędu), wykorzystując instrukcje nauczyciela, a później go uzupełniać.

8. Cel komunikacyjny: Uczeń potrafi odpowiadać podczas wywiadu na proste, sformułowane wprost pytania na swój temat.

JOB AGENCY

Ćwiczenie to jest formą zabawy z podziałem na role, w której jeden uczeń szuka pracy (B), drugi zaś pracuje w biurze pracy (A) i wypełnia kartę informacyjną. Po uzyskaniu wszystkich odpowiedzi uczeń A powinien wybrać jakąś pracę dla partnera, wręczając mu np. wybraną kartę obrazkową z określonym zawodem.

PUPIL A: *You are a job agent. Ask and write down.*

PUPIL B: *You are looking for a job. Answer.*

JOB AGENCY Application form

1.	Name	
2.	Age	
3.	Address	
4.	Things you like	
5.	Things you don't like	
6.	Hobbies	
7.	What you can do	
8.	Time you usually get up	
9.	Time you usually go to bed	
10.	Favourite subject at school	
11.	Father's job	
12.	Mother's job	

Utworzenie luki informacyjnej w ćwiczeniach językowych z pewnością jest jednym z ciekawszych sposobów motywowania dzieci do konwersacji. Dzieci zyskują wtedy nie tylko wrażenie autentyczności prowadzonych rozmów, lecz również poczucie celowości swego działania. Uzupelnienie luki jest również swoistym wyzwaniem, ponieważ nie wystarczy jedynie przekazać posiadaną informację, lecz trzeba starannie słuchać rozmówcy, dostosować się do jego wypowiedzi i użytej formy. Jest to zatem odwzorowanie naturalnej komunikacji, a przygotowanie uczniów do jej prowadzenia jest jednym z ważnych celów edukacji językowej.

BIBLIOGRAFIA:

- Cameron L., 2001, *Teaching Languages to Young Learners*, Cambridge University Press.
- Chomsky N., 1965, *Aspects of the Theory of Syntax*, MIT Press, Cambridge.
- Duszek A., 1998, *Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa*, PWN, Warszawa.
- Iluk J., 2002, *Jak uczyć małe dzieci języków obcych?*, Gnome, Warszawa.
- Szulc-Kurpaska M., 2008, *Kompetencje cząstkowe w rozwijaniu języka obcego u dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, „Języki Obce w Szkole” nr 3/2008.
- Ur P., 1988, *Grammar Practice Activities. A practical guide for teachers*, Cambridge University Press.
- Zajac J., 2004, *Kompetencja komunikacyjna w nauczaniu języków obcych – retrospekcje, introspekcje i prognozy*, „Języki Obce w Szkole” nr 2/2004.

SUMMARY

The author emphasizes use of real-life situations that necessitate communication in a foreign language in primary schools. She claims that information gap activities provide opportunities in the classroom for children to engage in real-life communication. The article includes also several samples of information gap activities for teachers and teachers-in-training who want to develop their young learners communicative competence.